

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(prosinec 2021)

★ **Boj proti praní peněz: Rada se dohodla na mandátu k jednání o transparentnosti převodů kryptoaktiv**

Rada se 1. prosince dohodla na mandátu k jednání s Evropským parlamentem o návrhu na aktualizaci stávajících pravidel o informacích doprovázejících převody finančních prostředků. Cílem návrhu je zavést pro poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy povinnost shromažďovat a zpřístupňovat úplné informace o odesílateli a příjemci převodů virtuálních aktiv nebo kryptoaktiv, s nimiž pracují. To v současné době dělají poskytovatelé platebních služeb pro bezhotovostní převody. Účelem je zajistit sledovatelnost převodů kryptoaktiv, aby bylo možné lépe identifikovat případné podezřelé transakce a v případě potřeby je blokovat. Změny zavedené Radou v jejím postoji zavádějí požadavky na převody kryptoaktiv mezi poskytovateli služeb souvisejících s kryptoaktivy a peněženkami bez hostingu. Prostřednictvím návrhu se rovněž vyžaduje, aby se s převodem kryptoaktiv pohyboval celý soubor informací o původci, a to bez ohledu na výši transakce. Vzhledem k naléhavé potřebě zajistit sledovatelnost převodů kryptoaktiv si Rada ve svém postoji klade za cíl synchronizovat uplatňování návrhu o převodu peněžních prostředků a nařízení o trzích s kryptoaktivy (MiCA).

Úplné znění mandátu Rady k jednání s EP je v angličtině k dispozici zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14259-2021-INIT/en/pdf>

★ **Prosincové případy řízení o nesplnění povinnosti proti Česku**

Dne 2. prosince zahájila Komise řízení o nesplnění povinnosti proti Česku a dalším 17 členským státům, protože nezajistily řádné **provádění pravidel EU pro posuzování přiměřenosti nové právní úpravy povolání**. Směrnice 2018/958 o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání vyžaduje, aby členské státy zajistily, že veškeré požadavky na povolání, které zavedou, budou nezbytné a vyvážené. Komise státům vytýká nedostatečné zachycení všech typů předpisů, jako jsou předpisy přijaté profesními sdruženími; nepřesné provedení kritérií testu přiměřenosti, jako je potřeba zajistit, aby nová právní úprava byla s ohledem na další již zavedená pravidla opravdu nezbytná nebo nezajištění nezbytných procesních záruk, jako je objektivita

posuzování, účinné mechanismy monitorování či účinné informování. Členské státy mají dva měsíce na to, aby na argumenty předložené Komisí zareagovaly. Pokud tak neučiní, může Komise rozhodnout, že jim zašle odůvodněné stanovisko.

Dále se Komise rozhodla zahájit dvě řízení o nesplnění povinnosti proti Česku z důvodu **nedodržení pravidel EU týkajících se jednotného evropského železničního prostoru**. Obě výzvy se týkají pravidel stanovených ve směrnici 2012/34/EU, jež má za cíl vytvořit jednotný evropský železniční prostor, zejména pokud jde o otázky hospodářské soutěže, regulační dohled a finanční architekturu železničního odvětví, pravomoc vnitrostátních regulačních subjektů, investice a spravedlivý a nediskriminační přístup k železniční infrastruktuře a službám souvisejícím s železniční dopravou. Česko neprovedlo některá ustanovení směrnice správně a v plném rozsahu. Nyní má dva měsíce na to, aby na argumenty Komise reagovalo.

Komise se také rozhodla zaslat odůvodněné stanovisko Česku, protože neoznámilo žádná požadovaná vnitrostátní opatření **k provedení směrnice o přezkumu evropských orgánů dohledu, kterou se mění směrnice Solventnost II**, směrnice o trzích finančních nástrojů a čtvrtá směrnice o boji proti praní peněz (směrnice EU 2019/2177). Tato směrnice doplňuje změny v přezkumu evropských orgánů dohledu tím, že Evropskému orgánu pro bankovnínictví uděluje nové pravomoci v souvislosti s pravidly pro boj proti praní peněz a svěřuje mu úlohu koordinátora orgánů dohledu v oblasti boje proti praní peněz na úrovni EU. Lhůta pro oznámení opatření uplynula 30. června 2021. Vzhledem k tomu, že ve stanovené lhůtě nebyla oznámena žádná opatření, byla 23. července 2021 Komisí zaslána výzva. Česko mělo dva měsíce na to, aby reagovalo, ale do dnešního dne Komisi neoznámilo žádná příslušná opatření. Nyní má dva měsíce na to, aby jednalo a podniklo nezbytné kroky. Pokud tak neučiní, může se Komise rozhodnout, že věc předloží Soudnímu dvoru Evropské unie.

Rada dosáhla dohody o aktualizovaných pravidlech pro sazby DPH

Dne 7. prosince dosáhla Rada dohody o návrhu na aktualizaci pravidel EU o sazbách daně z přidané hodnoty. Nová pravidla odrážejí současné potřeby členských států a politické cíle EU, které se od zavedení starých pravidel značně změnily. Aktualizovaná pravidla mají zajistit, aby se s členskými státy zacházelo stejně, a poskytují členským státům větší flexibilitu při uplatňování snížených a nulových sazeb DPH. Pravidla rovněž postupně ukončí preferenční zacházení se zbožím škodlivým pro životní prostředí. Rada aktualizovala a modernizovala seznam zboží a služeb, pro které jsou povoleny snížené sazby DPH (příloha III směrnice o DPH), s přihlédnutím k digitální transformaci ekonomiky. Do směrnice o DPH bylo také přidáno nové ustanovení, které má řešit možné budoucí krize a umožnit členským státům rychle reagovat na výjimečné okolnosti, jako jsou pandemie, humanitární krize nebo přírodní katastrofy. Jakmile EP vydá své stanovisko k návrhu, Rada směrnicí formálně přijme.

Úplné znění směrnice schválené Radou je v češtině k dispozici zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14754-2021-INIT/cs/pdf>

E-CODEX: EP a Rada dosáhly předběžné dohody

Předsednictví Rady a Evropský parlament dosáhly dne 8. prosince předběžné dohody o návrhu nařízení o systému e-CODEX. Systém e-CODEX má umožnit propojení mezi informačními systémy využívanými justičními orgány a také mezi vnitrostátními systémy e-justice za účelem výměny údajů týkajících se jednotlivých případů v občanských a trestních věcech. Cílem dohody ohledně e-CODEXu je zajistit udržitelný a dlouhodobý právní rámec pro tento systém tím, že se jeho řízení převede na agenturu eu-LISA. Agentura by měla za systém e-CODEX převzít odpovědnost nejdříve 1. července 2023 a nejpozději 31. prosince 2023. Prozatímní znění zavádí ustanovení na ochranu nezávislosti soudnictví, podrobnosti o struktuře správy a řízení v rámci agentury eu-LISA a možnosti členských států přispět k dalšímu rozvoji systému e-CODEX. Dříve než se přistoupí k formálnímu postupu přijetí, podléhá předběžná dohoda schválení Radou a Parlamentem.

Komise: návrh Kodexu policejní spolupráce

Dne 8. prosince představila Komise návrh Kodexu policejní spolupráce EU, který má posílit spolupráci donucovacích orgánů mezi členskými státy a poskytnout policistům v EU modernější nástroje pro výměnu informací. Kodex policejní spolupráce zahrnuje doporučení o operativní policejní spolupráci nebo nová pravidla pro sdílení informací. Policisté v jednom členském státě by měli mít rovnocenný přístup k informacím, jako mají jejich kolegové v jiném členském státě, a za stejných podmínek. Členské státy by měly zřídit jednotné kontaktní místo pro výměnu informací s ostatními zeměmi EU, které bude nepřetržitě fungovat a bude mít odpovídající personální obsazení. Dále mají být revidována pravidla pro automatizovanou výměnu údajů pro policejní spolupráci v rámci průmského mechanismu v zájmu lepší, snazší a rychlejší výměny údajů a pomoci identifikovat pachatele. Jedná se mimo jiné o přidávání zobrazení obličeje podezřelých a odsouzených pachatelů trestných činů a policejních záznamů k automatizované výměně údajů a zavedení centrálního úložiště, k němuž se mohou připojit vnitrostátní databáze. Nyní bude navrhovaná nařízení schvalovat Evropský parlament a Rada.

Více o navrhovaných opatřeních je k dispozici zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_6645

Pakt o migraci a azylu: Rada přijala nařízení o agentuře EU pro azyl

Rada přijala 9. prosince nařízení, kterým se zřizuje agentura EU pro azyl. Cílem tohoto nařízení je zlepšit uplatňování azylové politiky v EU přeměnou stávajícího Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO) v plnohodnotnou agenturu. Tato agentura bude odpovědná za zlepšení fungování společného evropského azylového systému, přičemž bude poskytovat intenzivnější operativní a technickou pomoc členským státům a přispívat ke sbližování postupů při posuzování žádostí o udělení mezinárodní ochrany. Nařízení o agentuře EU pro azyl posiluje stávající mandát úřadu EASO a

usnadňuje vysílání odborníků do členských států, které požádaly o operativní podporu. Tento návrh rovněž zohledňuje probíhající jednání o novém paktu o migraci a azylu a odkládá zavedení monitorovacího mechanismu na pozdější fázi.

Úplné znění nařízení je v češtině k dispozici zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-61-2021-INIT/cs/pdf>

Komise: návrh opatření ke zlepšení podmínek osob pracujících prostřednictvím digitálních pracovních platform

Komise předložila 9. prosince návrh souboru opatření na zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platform. Nová pravidla mají zajistit, aby lidé pracující prostřednictvím digitálních pracovních platform mohli požívat pracovních práv a sociálních dávek, na něž mají nárok. V rámci tohoto balíčku Komise předložila Sdělení, které stanoví přístup a opatření EU týkající se práce prostřednictvím platform. Tato opatření jsou doplněna kroky, které by vnitrostátní orgány, sociální partneři a další příslušní aktéři měli přijmout na své úrovni. Dále je součástí balíčku návrh směrnice o zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platform. Tento návrh zahrnuje opatření ke správnému určení zaměstnaneckého statusu osob pracujících prostřednictvím digitálních pracovních platform a nová práva pro zaměstnance i osoby samostatně výdělečně činné, pokud jde o algoritmické řízení. Jako poslední z opatření balíčku je návrh pokynů, který objasňuje uplatňování právních předpisů EU týkajících se hospodářské soutěže na kolektivní smlouvy osob samostatně výdělečně činných bez zaměstnanců a který usiluje o zlepšení jejich pracovních podmínek. Komise také vyzvala všechny zúčastněné strany, aby se vyjádřili k tomuto návrhu pokynů. Díky konzultaci se mají vyjasnit okolnosti, za nichž právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže nebrání kolektivním smlouvám, jejichž cílem je zlepšení pracovních podmínek některých osob samostatně výdělečně činných. Zúčastněné strany mohou předložit své připomínky do 24. února 2022.

Návrh směrnice o zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platform, předložený Komisí, nyní projedná Evropský parlament a Rada. Návrh pokynů k uplatňování právních předpisů EU týkajících se hospodářské soutěže bude předmětem osmítýdenní veřejné konzultace s cílem získat zpětnou vazbu od zúčastněných stran a poté jej Komise přijme.

Více o opatřeních navrhovaného balíčku je k dispozici zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_6605

Komise: návrh na rozšíření seznamu trestných činů EU o nenávistné verbální projevy a trestné činy z nenávisti

Dne 9. prosince předložila Komise iniciativu na rozšíření seznamu trestných činů EU, který je uvedený ve Smlouvě o fungování Evropské unie tak, aby zahrnoval nenávistné verbální projevy a trestné činy z nenávisti. Stávající seznam trestných činů EU je třeba rozšířit, aby byla zavedena společná pravidla pro vymezení zmíněných trestných činů a souvisejících sankcí ve všech členských státech EU. V iniciativě se vysvětlují důvody pro rozšíření seznamu trestných činů EU o nenávistné verbální projevy a trestné činy z nenávisti. Konkrétně se jedná o přeshraniční rozměr nenávistných verbálních projevů a trestných činů z nenávisti; mimořádnou závažnost této oblasti trestné činnosti nebo aktuální nárůst této trestné činnosti. Komise se domnívá, že pouze rozšíření seznamu trestných činů EU o nenávistné verbální projevy a trestné činy z nenávisti umožní účinný a komplexní trestněprávní přístup k těmto jevům na úrovni EU spolu s důslednou ochranou obětí těchto činů. Po obdržení souhlasu Evropského parlamentu a Rady k této iniciativě může Komise navrhnout přijetí právních předpisů, které stanoví minimální pravidla pro definice výše zmíněných trestných činů a související sankce. Evropský parlament a Rada následně směrnice přijmou řádným legislativním postupem.

Úplné znění iniciativy je v angličtině k dispozici zde: https://ec.europa.eu/info/files/communication-extending-eu-crimes-hate-speech-and-hate-crime_en

EP: EU by měla řešit genderově podmíněné násilí

Evropský Parlament vydal dne 13. prosince legislativní usnesení, ve kterém požaduje zavedení evropské směrnice, která by se zabývala genderově podmíněným kybernetickým násilím a zajistila jednotnou úpravu na vnitrostátní a evropské úrovni. Usnesení uvádí, že v EU chybí odpovídající právní rámec pro boj proti tomuto jevu a pro ochranu a podporu obětí. Poslanci požadují společnou definici genderově podmíněného kybernetického násilí v trestním právu, stejně jako harmonizované tresty. Parlament vyzývá Komisi, aby označila genderově podmíněné kybernetické násilí za trestný čin, a vyzývá Radu, aby rozšířila seznam „trestných činů EU“, tj. aby oficiálně uznala, že násilí na základě pohlaví je mimořádně závažný trestný čin s přeshraničním rozměrem. Dle poslanců EP by se právní předpis měl vztahovat na kybernetické obtěžování, kyberstalking, porušování soukromí, zaznamenávání a sdílení snímků sexuálního napadení, dálkové ovládání nebo sledování (včetně mobilních aplikací), hrozby a výzvy k násilí, nenávistné sexistické verbální projevy, podněcování k násilí proti sobě, nezákonný přístup ke zprávám nebo k účtům na sociálních sítích, porušení zákazů komunikace uložených soudy a obchodování s lidmi.

Úplné znění usnesení je v češtině k dispozici zde: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0489_CS.html

Akt o digitálních službách: postoj výboru IMCO

Výbor EP IMCO se dohodl dne 14. prosince na změnách k návrhu Aktu o digitálních službách. Akt o digitálních službách má vymezit jasná pravidla odpovědnosti pro poskytovatele zprostředkovatelských služeb jako jsou sociální sítě. Výbor IMCO zahrnul do svého postoje záruky, aby bylo zajištěno zpracování oznámení bez diskriminace a dodržovala se základní práva nebo svoboda projevu.

Poslanci požadují konkrétní opatření, aby bylo zajištěno, že spotřebitelé budou moci nakupovat produkty online bezpečně. Dále požadují, aby online platformy byly transparentní, pokud jde o způsob, jakým fungují jimi používané algoritmy. Poslanci také chtějí, aby příjemci digitálních služeb měli možnost domáhat se odškodnění za škody vzniklé tím, že platformy nedodržují své povinnosti náležitě péče. O pozměněném návrhu Aktu o digitálních službách se bude hlasovat na lednovém plenárním zasedání. Schválený text se poté stane mandátem Parlamentu pro jednání s Radou, která by měla začít v prvním pololetí roku 2022.

Více informací o postoji schváleném výborem IMCO je v angličtině k dispozici zde: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20211210IPR19209/digital-services-act-safer-online-space-for-users-strict-rules-for-platforms>

Akt o digitálních trzích: EP je připraven zahájit jednání s Radou

Dne 15. prosince schválil EP usnesením text ohledně Aktu o digitálních trzích, který bude mandátem Parlamentu pro jednání s Radou. Tato jednání mají začít během francouzského předsednictví Rady v prvním pololetí roku 2022.

Návrh aktu o digitálních trzích obsahuje černou listinu některých postupů používaných velkými platformami, které působí jako „strážci“ kontrolující přístup na trh. Akt se bude vztahovat na velké společnosti poskytující tzv. hlavní služby platform, jichž se nekalé obchodní praktiky týkají především. Patří mezi ně online zprostředkovatelské služby, sociální sítě, vyhledávače, operační systémy, online reklamní služby a služby sdílení videonahrávek, které splňují kritéria pro označení „strážci“. Poslanci EP do oblasti působnosti aktu o digitálních trzích zahrnuli rovněž internetové prohlížeče, virtuální asistenty a televizi s internetem. Do textu navrhovaného Komisí byly Parlamentem vloženy dodatečné požadavky na využívání údajů pro cílenou reklamu a propojení služeb, např. interpersonálních komunikačních služeb nezávislých na číslech a služeb sociálních sítí. Poslanci navrhuje umožnit koncovým uživatelům odinstalovat předem nainstalované softwarové aplikace, jako jsou mobilní aplikace, v jakékoli fázi služby. Usnesení obsahuje ustanovení proti tzv. likvidačním akvizicím. V případech systematického nedodržování povinností by Komise mohla strážcům zakázat provádění akvizic v oblastech, které jsou pro akt o digitálních trzích relevantní. Tím by vznikl prostor na nápravu škody nebo zabránění dalšímu poškození vnitřního trhu. Strážci by rovněž měli mít povinnost informovat Komisi o jakémkoli zamýšleném spojení. Návrh Parlamentu dále objasňuje úlohu vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a svěřuje prosazování aktu o digitálních trzích do rukou Komise. Dle EP by měl akt o digitálních trzích dát oznamovatelům možnost upozorňovat

příslušné orgány na skutečné či možné případy jeho porušení a chránit je před odvetnými opatřeními.

Usnesení EP je v češtině k dispozici zde:
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0499_CS.html

Srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu (2021)

Dne 20. prosince zveřejnila Komise srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu (2021). Tento srovnávací přehled výsledků podrobně ilustruje stav uplatňování pravidel jednotného trhu EU v Evropském hospodářském prostoru (EHP) v roce 2020. Hodnotí výsledky členských států, pokud jde o provádění a prosazování práva EU, integraci a otevřenost trhu, nástroje správy a konkrétní oblasti politiky. Srovnávací přehled zahrnuje mimo jiné tato klíčová zjištění: členské státy musí dále usilovat o lepší provádění a prosazování pravidel jednotného trhu; zvyšuje se počet informačních a poradenských služeb, které mají podnikům a občanům pomoci využívat výhod jednotného trhu; vnitrostátní orgány musí přijmout opatření k zajištění požadované správní kapacity pro uplatňování zásad jednotného trhu; v oblasti zadávání veřejných zakázek v členských státech, jsou výsledky v rámci jednotného trhu nadále nerovnoměrné.

Srovnávací přehled výsledků dle členských států nebo dle oblastí je k dispozici zde:

<https://single-market-scoreboard.ec.europa.eu/>

Soudní dvůr EU: jmenování devíti soudců Tribunálu

Rada jmenovala 21. prosince devět soudců Tribunálu. Na funkční období začínající dne 1. září 2022 a končící dne 31. srpna 2028 byli opakovaně jmenováni soudci Tribunálu pan Lauri Madise a pan Iko Nõmm (Estonsko), paní Anna Marcoulliová a pan Savvas S. Papasavvas (Kypr) a paní Tuula Pynnäová a pan Heikki Kanninen (Finsko). Tato jmenování jsou součástí částečné obměny složení Tribunálu, která se uskuteční v roce 2022 a týká se míst 26 soudců. Na období ode dne vstupu rozhodnutí o jmenování v platnost do dne 31. srpna 2025 byl jmenován soudcem Tribunálu pan Damjan Kukovec (Slovinsko). Toto jmenování bylo provedeno v rámci třetí fáze reformy Tribunálu, která zahrnuje jmenování devíti dodatečných soudců Tribunálu ode dne 1. září 2019, z nichž pět má být jmenováno na funkční období končící dne 31. srpna 2025. Na období ode dne vstupu rozhodnutí o jmenování v platnost do dne 31. srpna 2022 byl jmenován soudcem Tribunálu pan Ioannis Dimitrakopoulos (Řecko). Na období ode dne vstupu rozhodnutí o jmenování v platnost do dne 31. srpna 2025 byla jmenována soudkyně Tribunálu paní Suzanne Kingstonová (Irsko). Tato jmenování následují po jmenování pana Dimitriose Gratsiase (Řecko) soudcem Soudního dvora a pana Anthonyho Collinse (Irsko) generálním advokátem Soudního dvora ode dne 7. října 2021. Bylo tudíž na každém z těchto dvou členských států, aby navrhly kandidáta na funkci soudce Tribunálu na zbývající část funkčního období.

Komise zahájila řízení o nesplnění proti Polsku kvůli porušení práva EU polským Ústavním soudem

Dne 22. prosince Komise odesláním formální výzvy zahájila proti Polsku řízení o nesplnění povinnosti kvůli nedávné judikatuře polského Ústavního soudu. Polský Ústavní soud ve svých rozhodnutích ze 14. července 2021 a 7. října 2021 rozhodl, že ustanovení Smluv EU jsou neslučitelná s polskou ústavou, čímž výslovně zpochybnil přednost práva EU. Polsko má nyní dva měsíce na to, aby odpovědělo na formální výzvu Komise.

Komise se domnívá, že rozhodnutí polského Ústavního soudu jsou v rozporu s obecnými zásadami uplatňování práva EU a závazností rozhodnutí Soudního dvora EU. Ústavní soud ve svém červencovém nálezu popřel závazný účinek jakýchkoli příkazů Soudního dvora o předběžných opatřeních vydaných podle článku 279 SFEU. Dále Ústavní soud nerespektoval své povinnosti vyplývající z práva EU tím, že považoval za neústavní výklad Soudního dvora k čl. 19 odst. 1 SEU, podle něhož může vnitrostátní soud požádat o přezkum zákonnost postupu jmenování soudce. Komise se tedy domnívá, že tato rozhodnutí jsou v rozporu s čl. 19 odst. 1 SEU a má také vážné pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti polského Ústavního soudu, který dle Komise nesplňuje požadavky, které vyžaduje čl. 19 odst. 1 SEU.

Tisková zpráva k zahájení řízení je v angličtině k dispozici zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_7070

Komise navrhla směrnici proti zneužívání fiktivních subjektů pro daňové účely

Dne 22. prosince zveřejnila Komise návrh směrnice proti zneužívání fiktivních subjektů pro daňové účely. Tento návrh by měl zajistit, aby subjekty v EU, které nevykonávají žádnou hospodářskou činnost nebo mají pouze minimální aktivity, nemohly využívat daňové výhody a nepředstavovaly pro daňové poplatníky finanční zátěž. Cílem návrhu je „neutralizovat“ společnosti v EU, které mají poštovní schránky, ale nemají kanceláře ani zaměstnance. Návrh stanoví objektivní ukazatele, které mají vnitrostátním daňovým orgánům pomoci odhalit firmy, které existují pouze na papíře. Mezi tyto ukazatele patří přeshraniční prvek nebo interní/externí podnikové řízení. Společnost bude podléhat novým povinnostem podávat daňové přiznání a ztratí přístup k daňovým výhodám, pokud z ukazatelů vyplývá, že vyvíjí pouze minimální aktivitu.

Vzhledem k přeshraniční povaze daňového plánování a daňovým únikům si budou orgány členských států automaticky vyměňovat informace o všech subjektech v oblasti působnosti směrnice bez ohledu na to, zda se jedná o fiktivní subjekty, či nikoli. Návrh za tímto účelem pozmění směrnici o správní spolupráci v oblasti daní (DAC) a členským státům umožní požádat jiný členský stát o provedení daňové kontroly jakéhokoli subjektu, který podává zprávy v druhém státě, a sdělit mu výsledek. Jakmile bude návrh přijat členskými státy, měl by vstoupit v platnost dne 1. ledna 2024.

Návrh směrnice je v angličtině k dispozici zde:
https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2021-12/COM_2021_565_1_EN_ACT_part1_v7.pdf

Minimální zdanění nadnárodních společností: provedení mezinárodní dohody (OECD) v EU

Evropská komise navrhla 22. prosince směrnici, která má zajistit minimální efektivní daňovou sazbu pro globální činnosti velkých nadnárodních skupin. Tento návrh naplňuje závazek EU postupovat mimořádně rychle k provedení celosvětové dohody v rámci OECD, jejímž cílem je vnést do mezinárodní daně z příjmů právnických osob spravedlnost, transparentnost a stabilitu. Návrh směrnice na tuto mezinárodní dohodu úzce navazuje a stanoví, jak se budou v EU v praxi uplatňovat zásady efektivní daňové sazby ve výši 15 %, na nichž se dohodlo 137 zemí. Návrh dále obsahuje společný soubor pravidel pro výpočet této efektivní daňové sazby, aby byla řádně a důsledně uplatňována v celé EU. Navrhovaná pravidla se budou vztahovat na jakoukoli velkou domácí i mezinárodní skupinu, jejíž mateřská nebo dceřiná společnost se nachází v členském státě EU. Pokud země, v níž společnost s nízkým zdaněním sídlí, neukládá minimální efektivní sazbu, existují ustanovení, podle nichž členský stát mateřské společnosti uplatní tzv. „doplňkovou“ daň. Návrh rovněž zajišťuje efektivní zdanění v situacích, kdy se mateřská společnost nachází mimo EU v zemi s nízkým zdaněním, která neuplatňuje rovnocenná pravidla. Návrh směrnice rovněž stanoví určité výjimky, aby se snížil dopad na skupiny vykonávající skutečnou hospodářskou činnost. Společnosti budou moci vyloučit částku příjmu rovnající se 5 % hodnoty hmotných aktiv a 5 % mezd. Pravidla rovněž stanoví vyloučení minimálních částek zisku s cílem snížit zátěž spojenou s dodržováním předpisů v situacích s nízkou mírou rizika. To znamená, že pokud průměrný zisk a příjmy nadnárodní skupiny v určité jurisdikci nedosahují minimálních prahových hodnot, pak se tento příjem při výpočtu sazby nezohledňuje.

Úplné znění návrhu směrnice je v angličtině k dispozici zde:
[https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2021\)823&lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2021)823&lang=en)

Postupné uvedení nařízení o diagnostických zdravotnických prostředcích *in vitro* do praxe

EP a Rada přijali pozměňující nařízení o diagnostických zdravotnických prostředcích *in vitro*, které se začne používat od 26. května 2022. Kvůli pandemii COVID-19 se zpozdilo provádění nařízení o diagnostických zdravotnických prostředcích *in vitro* z roku 2017. Pozměňující nařízení nemění žádné požadavky původního nařízení o diagnostických zdravotnických prostředcích *in vitro* z roku 2017. Pouze mění data použitelnosti některých z těchto požadavků pro určité zdravotnické prostředky.

Úplný text původního Nařízení o diagnostických zdravotnických prostředcích *in vitro* i pozměňovacího nařízení je k dispozici zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_6965

CEPS: Hodnocení akčního plánu EU proti pašování migrantů

Centrum pro Evropskou politiku (CEPS) publikovalo hodnocení obnoveného akčního plánu EU proti pašování migrantů. CEPS tvrdí, že dle opatření EU je nelegální migrace považována za trestný čin, přičemž není bráno v úvahu, že bezpečné a kontrolované cesty pro uprchlíky a další migranty jsou těžko dostupné. Obnovený akční plán EU proti pašování migrantů (2021–2025) zvyšuje rizika, kterým uprchlíci čelí, protože trestá ty, kdo jim pomáhají. Aktéři občanské společnosti nebo rodinní příslušníci, kteří jednájí ze soucitu nebo poskytují základní služby v tranzitních a cílových zemích, jsou nadále vyšetřováni a stíháni jako „převaděči migrantů“. CEPS vyzývá k citlivějším politickým reakcím na pašování migrantů, které jsou v souladu s lidskými právy. Doporučuje, aby Evropská komise provedla důkladné posouzení dopadu tohoto Obnoveného akčního plánu EU proti pašování migrantů na lidská práva. EU musí zúžit svou trestněprávní definici „napomáhání nelegální migraci“, aby byla v souladu s ochranou rodinných příslušníků, humanitárních pracovníků dle protokolu OSN o pašování migrantů, a to zahrnutím motivu „bezduvodného obohacení“. Dodávají, že všichni pašovaní uprchlíci, bez ohledu na to, jak se dostanou do cíle, musí být osvobozeni od kriminalizace. Návraty, zákazy vstupu a vyhošťování by nikdy neměly být považovány za opatření proti pašování, protože po něm pouze zvyšují poptávku. CEPS vyzývá tvůrce opatření EU, aby vytvořili a zlepšili bezpečné cesty v souladu se závazky Globálních paktů OSN pro migraci a uprchlíky.

Hodnocení CEPS je ke stažení zde: https://www.ceps.eu/download/publication/?id=34850&pdf=CEPS-PB2021-01_Between-politics-and-inconvenient-evidence.pdf

FRA: Ochrana dětí migrantů bez doprovodu

Agentura EU pro základní práva (FRA) vydala zprávu s názvem „*Děti bez doprovodu mimo systém ochrany dětí – případová studie: Pákistánské děti v Řecku*“, která dokumentuje problémy, kterým děti bez doprovodu čelily při příchodu do Evropy. Dále zpráva popisuje výzvy spojené s pobytem dětí bez doprovodu v Evropě. Zpráva zdůrazňuje, že ti, kdo cestují sami, riskují sexuální a pracovní vykořisťování a zneužívání. Většina členských států pokrývá ochranu dětí migrantů bez doprovodu ve svých azylových politikách spíše než v obecných systémech ochrany dětí pro děti bez rodičovské péče. Větším rizikům tedy čelí děti, které nejsou v azylovém systému, jako třeba ty, kterým byla žádost o azyl zamítnuta. Zpráva navrhuje, že by EU měla zlepšit identifikaci a registraci dětí bez doprovodu; poskytnout dětem bez doprovodu, které prošly azylovým systémem, jasný právní status, aby mohly účinně přistupovat k základním právům, jako je zdravotní péče a vzdělání; zlepšit shromažďování údajů, aby orgány mohly navrhovat reakce založené na důkazech.

Celá zpráva je ke stažení k dispozici zde: <https://fra.europa.eu/en/publication/2021/unaccompanied-children-greece>

FRA: Bulletin migrace červenec–září 2021

Agentura EU pro základní práva vydala Bulletin migrace pro období červenec–září 2021, ve kterém upozorňuje na zvýšený migrační a azylový tlak na běloruské hranici EU. Poukazuje také na opatření, která členské státy EU přijaly, aby se vypořádaly s velkým počtem lidí přicházejících na vnější hranici EU. Bulletin se zabývá i hromadným vyhoštěním, protože migranti jsou na některých hranicích EU odvraceni bez možnosti požádat o mezinárodní ochranu. V některých případech se objevují obvinění ze špatného zacházení s migranty ze strany úřadů. Bulletin shledává jako hlavní nedostatky dodržování lidských práv: přeplněnost v zadržovacích, přijímacích střediscích a špatný přístup k čisté vodě a hygieně; zadržování přistěhovalců ve vyšší míře, než je nutné nebo nedostatečný přístup ke vzdělání pro děti migrantů. Bulletin také hodnotí dopady pandemie, která omezila pátrací a záchranné práce na moři a záchraně lidí museli být v karanténě na palubě plavidel.

Bulletin je ke stažení zde: <https://fra.europa.eu/en/publication/2021/migration-key-fundamental-rights-concerns-bulletin-3-2021>

JUDIKATURA

SDEU: Rozsudek ve věci C-203/20 z 16. prosince 2021 - Zásada ne bis in idem a evropský zatýkací rozkaz

Zásada ne bis in idem nebrání vydání evropského zatýkacího rozkazu vůči osobám obžalovaným z únosu syna bývalého slovenského prezidenta. Zastavení trestních stíhání z důvodu amnestie a její zrušení nejsou překážkou pro vydání zatýkacího rozkazu, jelikož vnitrostátní soudní orgány ještě nerozhodly o trestní odpovědnosti obviněných.

Bývalí členové slovenské informační služby jsou na Slovensku obžalováni z toho, že se v roce 1995 dopustili řady trestných činů, včetně únosu osoby do ciziny, jehož obětí byl syn slovenského prezidenta, který byl tehdy ve funkci. Dne 3. března 1998 vyhlásil slovenský předseda vlády, který v té době vykonával prezidentské pravomoci z důvodu skončení funkčního období slovenského prezidenta, na tyto trestné činy amnestii. Trestní řízení zahájená ohledně dotčených trestných činů byla tedy dne 29. června 2001 pravomocně zastavena. Toto zastavení trestních stíhání mělo podle slovenských právních předpisů účinky zprošťujícího rozsudku. Usnesením ze dne 5. dubna 2017 zrušila tuto amnestii Národní rada Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky poté rozhodl, že toto usnesení je v souladu s Ústavou. Trestní řízení, která byla zastavena na základě amnestie, tedy byla znovu zahájena. Okresný súd Bratislava III, u kterého probíhají tato řízení, má v úmyslu vydat vůči jednomu z obviněných evropský zatýkací rozkaz. V této souvislosti se Soudního dvora táže, zda vydání takového evropského zatýkacího rozkazu na jedné straně a zrušení amnestie na straně druhé jsou za okolností projednávané věci slučitelné s unijním právem, a konkrétně s Listinou základních práv Evropské unie. Slovenský soud zakládá své

pochybnosti zejména na zásadě ne bis in idem, jelikož trestní řízení zahájené proti dotyčné osobě za dotčené trestné činy již bylo pravomocně zastaveno.

V rozsudku z 16. prosince Soudní dvůr nejprve uvádí, že na spor ve věci v původním řízení se vztahuje unijní právo, jelikož rámcové rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu, a tedy ustanovení Listiny upravující zásadu ne bis in idem, která je provedena mimo jiné rámcovým rozhodnutím, se mohou použít na řízení o vydání evropského zatýkacího rozkazu, které slovenský soud zamýšlí zahájit. Poté Soudní dvůr připomíná, že zásadu ne bis in idem lze uplatnit pouze v případě, že trestní odpovědnost dotyčné osoby byla zkoumána a že vůči ní bylo přijato rozhodnutí. Pouze takový výklad je totiž v souladu s legitimním cílem zabránit beztrestnosti osob, které spáchaly trestný čin.

V této souvislosti Soudní dvůr konstatuje, že rozhodnutí ze dne 29. června 2001, kterým byla zastavena trestní stíhání zahájená proti dotčeným osobám, má podle slovenského vnitrostátního práva účinky zprošťujícího rozhodnutí. Soudní dvůr má však za to, že bez ohledu na povahu a účinky tohoto rozhodnutí ve slovenském právu ze spisu, který má k dispozici, podle všeho vyplývá, že účinkem tohoto rozhodnutí bylo pouze zastavení výše uvedených trestních stíhání ještě před tím, než slovenské soudy mohly rozhodnout o trestní odpovědnosti stíhaných osob. Za těchto okolností Soudní dvůr rozhodl, že zásada ne bis in idem nebrání vydání evropského zatýkacího rozkazu proti dotčeným obviněným, jelikož rozhodnutí ze dne 29. června 2001 bylo přijato před posouzením jejich trestní odpovědnosti. Nakonec Soudní dvůr konstatuje, že vnitrostátní právní předpisy, které upravují postup legislativní povahy týkající se zrušení amnestie, jakož i soudní řízení, jehož předmětem je přezkum souladu tohoto zrušení s Ústavou, nepředstavují uplatňování unijního práva, takže tato řízení nespádají do jeho působnosti.

Úplné znění rozsudku je v češtině k dispozici zde: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=251303&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2937951>

SDEU: Rozsudek ve věci C-251/20 z 21. prosince 2021 – Soudní příslušnost u újmy způsobené na internetu

Ve svém rozsudku ze dne 21. prosince 2021 ve věci C-251/20 poskytl SDEU upřesnění pro určení soudní příslušnosti k rozhodnutí o žalobě na náhradu újmy, pokud byla újma způsobena na internetu.

Šíření údajně hanlivých výroků na internetu: o náhradu újmy, která je tím způsobena na území členského státu, lze žádat u soudů tohoto členského státu.

Společnost Gtflix Tv (dále jen „žalobkyně“), která je usazena v České republice, zažalovala u francouzských soudů DR, který má bydliště v Maďarsku z důvodu, že o ní šířil hanlivé výroky na několika internetových stránkách. Domáhala se jednak odstranění těchto výroků a opravy uveřejněných údajů a jednak náhrady újmy způsobené danými výroky. Francouzské soudy v řízení v prvním stupni i v odvolacím řízení rozhodly, že nejsou příslušné k rozhodnutí o těchto žádostech. Žalobkyně se u francouzského kasačního soudu domáhala zrušení rozsudku odvolacího soudu, který porušil pravidlo o zvláštní příslušnosti stanovené v čl. 7 bodě 2 nařízení č. 1215/2012

ve prospěch soudů „*místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události*“, když rozhodl, že k založení příslušnosti soudu, jemuž byla věc předložena, nepostačuje, aby výroky považované za hanlivé, které byly uveřejněny na internetu, byly přístupné v obvodu uvedeného soudu, ale že je rovněž třeba, aby mohly v tomto obvodu způsobit újmu. Předkládající soud, který měl zejména za to, že centrum zájmů žalobkyně se nachází v České republice, a který konstatoval, že DR má bydliště v Maďarsku, rozhodl, že francouzské soudy nejsou příslušné k rozhodnutí o žádosti o odstranění údajně hanlivých výroků a opravu uveřejněných údajů. Předkládající soud se nicméně rozhodl položit Soudnímu dvoru otázku, zda jsou francouzské soudy příslušné k rozhodnutí o žádosti o náhradu újmy, pokud jde o újmu způsobenou žalobkyni na území, na němž se tyto soudy nacházejí, a to i přesto, že tyto soudy nejsou příslušné k rozhodnutí o žádosti o opravu a zrušení.

Soudní dvůr rozhodl, že osoba, která má za to, že její práva byla porušena šířením hanlivých výroků na internetu, a která současně jedná za účelem jak opravy údajů a odstranění uveřejněného obsahu, který se jí týká, tak náhrady újmy plynoucí z tohoto uveřejnění, se může u soudů každého členského státu, na jehož území tyto výroky jsou nebo byly přístupné, domáhat náhrady újmy, která jí byla údajně způsobena v členském státě soudu, jemuž byla věc předložena, ačkoli tyto soudy nejsou příslušné k rozhodnutí o návrhu na opravu a odstranění.

Úplné znění rozsudku je v češtině k dispozici zde: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=251510&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2245361>

Odbor mezinárodních vztahů ČAK